

A LAPELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	„
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ez a lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

Felhívás előfizetésre.

A Székelyföld „ez. politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelttel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megadni, hogy lapunk szétküldésében zavart ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzeket kérjük Kézdi-Vásárhelyre a kiadó-hivatalba küldeni.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Székely kongresszus.*)

A székelyeknek párt és felekezet nélkül sorompóba kell lépni elhanyagolt érdekeik védelmére. Minden oldalról kezd a közszellem irántunk érdeklődni; még a székelyek is — ez sok — kezdenek nemzetük ügyével gondolni. A pillanat figyelme a mienk. Ragadjuk meg azt.

A székely kérdést a keleti kérdés, a magyar faj fentartásának kérdése tartja szónyeget.

A keleti kérdés fegyveres és utolsó rendezése Erdély birtokává összefügg. Ama hatalomé a siker, a mely Erdélyt birja, mert Erdély fellegvár, melyből Moldva síkjait uralni és elzárni lehet az orosz elől, miáltal elzárt utja Romániába, Bulgáriába, a Balkánhoz és Bizánczhoz. E fellegvárat a magyarnak és a trónnak a székely őrzi.

A szászok elvesztették a politikai egyensúlyt, nem követnek látható célt; választásuk van: nyelvük, kulturájuk megőrzésével szövetkezni a magyar állam hiveivel, vagy: a tulzó oláhokkal társulni biztosíték nélkül Magyarország bomlasztására. S ők inkább ellenszenvüket követik, mint érdekeiket.

Az oláhok nagy része Magyarország izmos tagjaiból román imperiumot akar építeni. A míg másképpen nem lehet, hűvek, alkalom adtán árulók. Panaszuk hangos, összeesküvésük csendes. Erőiket a magyar földből nyerik, vágyaikat Romániából meritik. A rossz kormány ellen nem harcolnak, a jó hazát ostromolják. Békénként gonoszul tétlenek, viszontagságunkban lehetnek gonosztevők. A muló sérelmeken lovagolnak, az örök veszélyt a szláv egyesülésben nem látják, pedig ennek étlapján va-

gyunk mind a ketten, és a kérdés csakis az: melyik legyen felfalva előbb a szlávok által.

A városokon kívül az erdélyi magyarság szét van szórva, csak a székelység egy tömeg, a miért erő önbizalommal és hatalom lehetne értelmisége szapora hálózata által. Mégis el van minden érdeke hanyagolva, mert az állameszmének úgy sem lesz, lehet ellensége; de arra nem gondoltak, hogy amaz eszmének nem lesz-e erőfogyott védelmezője. A székelység Erdélyben a magyar őrsereg. A Székelyföld Keletre a kapu, melyen át van az út ki keletre és az út be nyugatra; a legfenyegetőbb és a legkitettebb hadállás. Az előre tolt pozíciókat erősítik meg leginkább és a Székelyföld van elhanyagolva legmélyebben. Pedig a székelység pusztulása az erdélyi magyarság enyészete, a székelység támogatása Magyarország hatalmának biztosítása. Mégis a székelység elhagyatott, a legelhagyatottabb Magyarországon!

A Székelyföldnek nincs 5 mérföld vasútja; minden, de minden szász városnak van. A székelyek magyarok és hűvek; az ellenséges szászokat kellett lekényerezni. A székelyeknek elég a vasutakból a teher, a haszon lehet másé.

A székelység a tízed természetű képét fizeti papjainak ma is; a szászok papjainak dézmáját pazarul megváltotta az állam, s a székely fizeti a kárpótlást a szász papnak is. A székelyeknek kereskedelmük, iparuk van, mely Romániába is irányul, és képviseli érdekeit a brasói kereskedelmi és iparkamara — szászul.

Külön székely iparkamara nincs, hanem területét kettészakították, hogy legyen rész Brassóban és Kolozsvárt — jelentőség nélkül. A birtokrendezési törvények költséges voltak sulyosulnak a Székelyföldre (a királyföldi szászok ki vannak véve), bár viszonyaiknak éppen nem felelnek meg. A törvény — mondják — végrehajtandó, hanem a költségeknek a törvényben foglalt állami előlegezése és behajtásából az előlegezés nem, a behajtás exequáltatik.

A községi és közbirtokossági erdők költséges üzemterveit (gyakran az erdő nem éri meg) és szakszerű drága kezelését irtalom nélkül megkövetelik, hanem a fa értékesítésére módot nyújtani — nem állami feladat. Az oláhországi gabonát vámentesen bebocsátják és ugyanakkor a verseny által sújtott vasut és határmenti részek adóját fel-emelik. Az egyetlen székely reáliskola épületére felében sincs pénz, hanem Brassóban egész költséget viselve reáliskolát nyitni elég gazdag az ország. A

sepsiszentgyörgyi, m.-vásárhelyi, kézdivásárhelyi középiskolák csonkák, bénák, nincs miből nagykorúsítani őket, hanem Szébenben szász theológiára kínálja Trefort a pénzt. És a többi.

Ha mi soroljuk elő e sérelmeket: ellenzéki bujtogalás a neve. A kormány hívei hallgatnak.

A szegényedés, a nyomor olyan előjelei léptek fel a Székelyföldön, hogy a halogatás az orvoslás keresésében bűn. A kormány hívei a Székelyföldön lépjenek fel, a helyzetet ismertessék meg, mi szívesen támogatjuk; talán őket meghallgatja a kormány; a dicőség legyen az övék, mi megelégszünk a közhaszon eredményével.

Párt és felekezet nélkül kell előbb érdekeinket meghatározni, a teendők sorrendjét megállapítani és aztán a munkához látni. E célra székely kongresszus lenne szükséges, mely a nemzet képviselőiben szólhat és eselkedhetnék.

Mi nem kezdeményezhetjük, mert ellenzéki gyűlésnek keresztelhetnék, holott székely gyűlésre van szükség.

Kezdeményezzék a székely megyék alispánjai; hisz ők tisztviselői a népnek, hívei a hatalomnak, tehát méltó és hivott közbenjárók nép és kormány között.

Ugron Gábor.

Csikmegye törvényhatósági bizottságának 1885. december 29. és következő napjain tartott közgyűlése.

A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya az alispáni jelentés volt, mely a megyei közállapotokat a közigazgatás minden ágazatára nézve elég precízióval adta elő. Ehhez hozzászólt Györffy Gyula orsz. képviselő, bizottsági tag, érdemlegesen bírálván egy ily jelentés alapját általában s éles elmeállással és megvilágítással boncolgatván annak egyes részleteit is.

Általában kimondja, hogy az ilyen alispáni jelentés fölszeg és hiányos mindaddig, míg a dolgok más oldalról is megvilágítva nincsenek, vagyis más törvényszerű közeg is — nevében nevezve: a közigazgatási bizottság — párhuzamos jelentéseit be nem terjeszti; mert szerinte a két jelentés világitaná meg a közállapotokat oly mértékben, hogy a törvényhatósági közgyűlés ezt érdemlegesen tárgyalhassa, mert az alispán magát, hogy úgy mondjuk, felülbírálni nem fogja.

A mi a részleteket illeti, kifogásolta az alispán azon állítását, hogy a megyei népisiskolák ügyei fokozatosan emelkednének; szeretné hallani a közigazgatási bizottságot is e tárgyban. Annyit tud, hogy a fényes beruházású iskolának egyik-másik község, nevezetesen Verebes, igen drágán adja meg az árát, a mennyiben az iskolaépítés ügye megyei jóváhagyás mellett oda ütött ki, hogy ma ezen élő kis község ingatlanai is a vállalkozó által le vannak foglalva.

A megyei és községi erdőségek kezelésére nézve ohajtotta volna, hogy az erdőrendészeti bizottság ide vonatkozó jegyzőkönyve felolvastassék, mint a mely részletekben mutat rá a hiányosságokra és visszaélésekre; ez azonban a tárgyalás rendén nem történt meg.

Szólt a megyei tisztviselőnek hivatali eljárásánál felmerülő panaszokról, melyek mindenesetre orvoslást igényelnének, a jelentésben pedig kiemelve nincsenek.

Mindezekből kifolyólag az alispáni jelentést nem veszi tudomásul és indítványozza, hogy az neki újabb jelentés és kiegészítés végett adassék vissza és a közigazgatási bizottság részéről betérjesztendő párhuzamos jelentéssel a jövő közgyűlésen egyidejűleg tárgyalassék.

Azután a tárgysorozat 22-ik pontjánál fejlődött ki nevezetesebb vita, a hol Imets F. Jákó azt indítványozta, hogy a megyei havasi javak igazgatósági személyzetének megválasztása halasztassék el s a mostani személyzet bízzassék meg az ügyek további kezelésével mindaddig, míg egy kiküldendő 5 tagu bizottság az ide vonatkozó, de az idő, az 1879. XXX-ik erdőtvény és a Csikmegyében beállított kir. erdőhivatal által egészen túlhaladott és sok pontjában alterált megyei szabályrendeletet, tekintettel a megváltozott viszonyokra, alaposan kidolgozza.

Hozzászóltak e tárgyhöz pártolólág Kedves Tamás és Györffy Gyula.

A kérdés névszerinti szavazással döntetett el s az indítvány elejtetett, de erre nézve Kedves Tamás és Györffy Gyula felfolyamodást jelentettek be.

A közgyűlés a második, sőt a harmadik napon is a szokottnál élénkebben folyt le, mi jórészt Györffy Gyula érdekes felszólalásainak tulajdonítható.

X.

Községi nyomorúságok.

V.

A kormánypárt szívós kitartással ragaszkodik a centralizációhoz, s szereti az ő érdekei szerinti idomítani a választó közönséget; az ellenzék pedig szerelmes az autonómiába és erősen kapaszkodik abba, mint hatalmának egyik eszközébe. E viaskodás árát a nép fizeti meg, még pedig az interduos litigantes tertius gaudet azon szigorú követelményével, hogy a harmadiknak, vagyis a népnek öröme mindig csak a fizetés gyötrelmes vergődéseiben nyilvánul.

De ki is tudná elősorolni, hogy a nép, a nemzeti lét ezen élő tökéje, honnan és hány oldalról vétetik igénybe?

Vagy nem egy újabb költségkéskedés forrása-e azon rendelkezés, hogy a 100 frtnál több adót fizető gazda adóját a néha pár napi távolságban levő adóhivatalnál közvetlenül fizesse be?

Földművelő gazdáink ez előtt igen sok helyen a rájuk nehezülő fuvar s más községi szolgáltatásokat természetben róhatták le; most nagyon sok helyen pénzül kell megváltaniok. Toloncozás alkalmával az utba eső községek az államtól a toloncozfuvarra járó illetékeket gyakran gazdagon meg szokták pótolni. Szóval, a gazdaközönségre sok oly kiadás nehezedik, melyekre nézve ha kérdést intézne bárki, a felelettel adósok kellene hogy maradjunk.

*) Az „Egyetértés” után közöljük ezen, a székely viszonyokat érdeklő fontos cikket.

Szerk.

dalmi vállalatok által a közel vidék figyelmét és tiszteletét kivívta, tartósan éljen és virágozzék!

Színészet.

Csik-Szereda, 1886. január 3.

Völgyi O. József szintársulata folyó hó 1-én nyitotta meg előadásai sorozatát Jókai Mór „Fekete gyémántok” című 5 felvonásos színművével, s valóban kár, hogy e nagyhatású előadásra csekély számú közönség jött össze.

Az előadás teljes sikert aratott, s készséggel elismerjük, hogy ezen társulat oly jó erővel rendelkezik, hogy előadásaival a közönség tetszését mindig kiérdemelheti. A közönség nagyon meg volt elégedve az előadással, azonban a szereplőkön kissé meglátszott az elégtelenség, a csalatkozás.

Az előadás sikerében az oroszlanrész Lendvaynak jutott, ki Berend Ivánt oly természetű vonásokban ábrázolta, hogy őt méltán sorozhatjuk a vidéki színészet elsőrendű tagjai közé.

Némethi Lilla (Dirmák Éva) szintén szép felfogással s drámai hatással játszott. Hangja beszédközben igen rokonszenves. Az érzés és indulat kifejezése nála könnyű és meg szokott dolog; csak midőn a fájdalom viharos kitörését kell hangban reprezentálnia, hiányzik néha hangjából az erőnek hatványozott foka.

Fábiáné (Bondavári Anna grófnő) oly megható jelenetben mutatta be drámai tehetségét, oly megrázóan állította elénk a megtört anyai szív szenvedélyes kitöréseit, hogy könnyeket csalt ki szemeinkből s idegeinket megrázta. Játékát méltán lehet művészinak mondani.

Iványi (Szaffrán Péter) szerepében igen jól eltalált alak volt s a társulat egyik legtehetségesebb alakjának látszik lenni.

Szilágyi (Salista herceg) szintén ügyesen alakított. Jó színpadi alakja is van, s ha szerepeit a megfelelő higgadsággal fogja tanulmányozni és játszani s mozgásában mérsékeltbb lesz, szép tehetségű színész válik belőle.

szombaton január 2-án színre került „Az kesség, vagy: esküvő éjfélikor”, eredeti dráma 5 felvonásban. Irta Obernyik Károly. Ez alkalommal is igen kevés közönség volt az előadáson, noha ez is méltán megérdemelte volna nagyobb számú közönség látogatását. A szereplők közül kiemeljük Némethi Lilla Matild szerepében, kit a közönség gyílt jelenetekben is többször megtapsolt s több jelenése után a lámpák elé hívott.

Völgyit (Schmidt) közönségünk már régebben ismeri s így csak annyit mondunk róla, hogy ez alkalommal is kitűnő színészek bizonyult, ki nemcsak akar, de tud is hatást előidézni.

Lendvay (Nyáray) oly szép tehetséget, gyakorlottságot és színpadi otthonosságot mutatott be, oly meghatóan alakította a megtört férjet, hogy a közönség zajosan megtapsolta. Alakja, tartása játékközben erőre vall és mégis könnyed. Azon kívül előkelő és nemes.

Hótya és Szilágyi szintén jól megállották helyeiket.

A már látott két előadás után a legmelegebben ajánlhatjuk a társulatot közönségünk szíves pártfogására, mert valóban megérdemli.

Völgyi igazgató nem a nagy és sokat ígérő színpadokkal és reklámokkal kívánja a közönséget kifizetni, hanem az előadásra kitűzött legujabb és legjobb színdarabok választása és szabatos előadásával kielégíteni.

Csik-Szereda város és a közel vidéki közönség mindig meleg érdeklődéssel viseltetett a színészet iránt, s meggyőződésünk az, hogy ez alkalommal is pártolni fogja ezen jó erővel rendelkező szintársulatot.

Hugor.

Irodalom.

„Az osztrák-magyar monarchia irásiban és képmében” című nagy munkának harmadik füzeté is megjelent. A Bécs és Alsó-Ausztriát ismertető kötet első füzeté ez s ebből a szempontból irt hozzá Rudolf trónörökös beve-

zető cikket. E tájékoztatót nyomon követi „Bécs története” Weisz Károly tollából. Bécs történetét, mely oly szoros összefüggésben áll hazánk történetével, a történetíró pártoskodás és részrehajlás nélkül tárgyalja. Tárgyiasan beszél el, mint lett ura a császárvárosnak Hollós Mátyás, a magyar király, de megmutatja Bécs trófeumát is. Tizenegy illusztráció gazdagítja e füzetet, nagyobbára Bécs magyarzó pompás fametszetek, melyeknek a metszője is művész és versenyez a rajzolókkal, kik pedig nem kisebb nevű művészek, mint Nieman, Hlavacek, Kirchner, Schönbrunner stb. — A füzetek 30 kr-ért kaphatók minden rendes hazai könyvkereskedésben, valamint egyenesen a kiadóhivatalban, Révai testvéreknek Budapest.

Előfizetési felhívást vettünk Paál Árpád „Szalon történetek” címmel folyó január hóban, diszes kiállításban megjelenő művére. A 11—12 ivre terjedő kötet elbeszéléseket és rajzokat fog tartalmazni a szalon köréből, abból a világból, melynek eseményei — mint környezetének egy-egy darabja — közvetlenül érdekl az olvasót. Főleg társadalmunk előkelőbb hölgyeit mutatják be e dolgozatok az otthon körében, a szív fesztelen természetességében. Ugy, a mint az élet apróbb történetei: boldogságának örömei, véletlen esélyei, avagy komolyabb pillanatai, feltárják előttünk a nő egész lélekvilágát, s előnkbe vezetik a bájos és szellemes fiatal menyecskéket, a gyöngéd és kedves nagy leányokat. Egy példány ára fűzve 1 ft 50 kr, diszkóban 2 ft 50 kr. Az előfizetési pénzek szerző nevére (Budapest, Ferencz József rakpart 19. sz. 26. a.) küldendők.

Különfélék.

— **Háromszékmegye törvényhatósági bizottsága** decz. 29-én tartotta közgyűlését Potsa József főispán elnöke alatt. Megnyitó beszédében a főispán a közgyűlésnek tudomására hozta, hogy a megyében felállítatni kért reáliskola mellett pártoló vélemény terjesztett fel, hangsúlyozva azt a körülményt, hogy Háromszékmegye közönsége úgy hajlamainál, mint eddigi történeti példájánál fogva legszívesebben venné egy katonai iskola felállítását. A közgyűlés a főispán előterjesztését örömdetes tudomásul vette. Az alispáni jelentés felolvasása után M. Seethal Ferencz megyei nagybirtokos azzal az indítvánnyal lépett fel, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület alapítókéje gyarapítására ötezer forint alapítvánnyal járul s ez összeget önkénytelen kivetendő pótdából biztosítja. A közgyűlés ezt az indítványt egyhangulag elfogadta s a kirovásra nézve előkészítés végett az állandó választmányhoz tette át.

— **Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület csikmegyei fiókegyületének** választmánya a közgyűlés határozata értelmében, mely szerint minden hó első vasárnap délutánján ülésezik, január 3-án tartotta első ülését, melyből a megyei választmány megalakulásáról való jelentés megtételét elhatározta s Imets F. Jákó, Paál István és Pál Gábor személyében egy 3 tagu bizottságot küldött ki az ügyrend kidolgozására és a jövő ülés elé leendő terjesztés végett. Felkérte továbbá a fiókegyület pénztárnokát, Petres Antalt, hogy a tagsági díjakat az alapszabályok 17. §-a értelmében kezdje beszédni.

— **Ünnepély.** E hét végén érdekes ünnepélyesség fog Kézdi-Vásárhelyt a tanácsházánál letolyni. Megyénk főispánja fogja Dr. Sinkovics Ignác urnak a csak nem régiben kapott Ferencz József lovagrendet nyilvánosan átadni. Nagyon ritkán van alkalma városunk és vidéke közönségének ilyenünnepiességet láthatni; azért jó előre jelezve azt, felhívjuk a közönséget, hogy a legmagasabb királyi kegy e nyilvános átadásánál minél többen jelenjenek meg.

— **Kézdi-Vásárhely város tanácsa** átiratilag küldte el újvíi üdvözlését a megye fő- és alispánjaihoz.

— **Újvíi tisztelgések.** Az országgyűlési szabadelvű pártnak a fővárosban időző tagjai több főrendiházi taggal, főispánnal és másokkal új-év napján testületileg fejezték

ki jó kívánataikat Tisza Kálmán miniszterelnöknek. A párt nevében Szontagh Pál beszélt. Innen a képviselőház elnökéhez, Péchy Tamáshoz vonultak, kit a tisztelgők nevében Falk Miksa üdvözölt.

— **Jubileum.** Szőgyényi-Marich László főtárnokmester e hó 2-án fényesen ünnepelte meg születése 80-ik évfordulóját Székesfehérvárra. Ez alkalomból számos testület tisztelgett az agg tárnokmesternél. Ő Felsége a király és Rudolf trónörökös s mások táviratilag üdvözölték.

— **Gyászjelentés.** Alattírtak fájdalomteljes szívvel tudatjuk, hogy Uzonizayson Albert m. kir. táviratiszt az 1886-ik év január 5-én hosszas betegeskedés után 38 éves korában, boldog házasságának 3-ik évében, szívbjában elhunyt. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 7-én délután 2 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni, mely végtisztességre a rokonok és jó barátok szomorúan meghívottak. Fel-Torján, 1886. január 5-én. Özv. Zayson Albertné sz. Orbai Zsuzsa mint neje és kiskoru gyermekei: Piroksa és Irén; Orbai Mihály mint após; Orbai István, Orbai Mátyás, Orbai Miklós, Orbai Mária férj. Bocskor Lászlóné és Orbai Berta férj. Kovács Andrásné mint sógorok; Zayson István feltorjai ev. ref. lelkész és neje Kőnczei Ágnes mint szülők; Zayson Farkas, Zayson Károly és Zayson Lázár mint testvérei; Kőnczei Kata férj. Máthé Barabásné és Kőnczei Mária mint nagynénék.

— **A csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság** folyó hó 24-én tartja meg évi rendes közgyűlését.

— **Kézdi-Vásárhelyt** a múlt évi barompia-czi forgalom igen élénk volt. A hivatalos adatok szerint behajtatott az év folytán körülbelül 25 ezer darab szarvasmarha és 10, melyek közül eladatott 8156 darab.

— **Farsangi kilátások.** A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet elhatározta, hogy a jövő farsang folyama alatt egy elítélt fog rendezni. E szerint tehát már összesen 7 bál van e farsagra előirányozva. Szolgáljon öröme a tánczkedvelő ifjúságnak.

— **Csik-Szeredában** is a farsang igen élénk lesz mulatságok tekintetében. Hary Géza divatkereskedése már most igen nagy látogatottságnak örvend hölgyeink részéről, hova a szépnél szebb báli ruhaszövetek és még gyönyörűbb virágok nagy választékban megérkeztek.

— **A piaci vám Kézdi-Vásárhelyt** az 1886. évre 9400 ft 40 kr-ért adott haszonbérbe kézdívásárhelyi Szöcs András és Fejér Ferencz uraknak.

— **Kézdizsientléleki Tóth Mihály** 18 éves és Ráduly Lajos 16 éves vásott suhancok, felhasználván azon kedvező alkalmat, míg a karácsonyi nagymise alatt a lelkészek templomban valának, behatoltak a kézdizsientléleki paplakba és pedig nem kisebb szándékkal, mint hogy az apáti eüstös pástorbót ellopják; azonban, mivel erre nem akadtak rá, a fiatal kaplán 100 frjtát kerítették hatalmukba. Tamás Elek erélyes községi bíró az előleges vizsgálatot megindítván, több gyanus körülmény folytán befogatta a két suhancot, kik azonnal bevallották tettüket, mire bekísértették a kézdívásárhelyi kir. törvényszékhez.

— **Kolozsvárrt** Peiella István fűszerkereskedő két segéde a napokban gázmérgezés következtében meghalt. A dologban az a nevezetes, hogy a szobába nincs gáz bevezetve s nagyobb gázvezető cső még csak közel se jár e szobához. Az orvosok különben csak a boncolás befejezése után mondanak végleges véleményt.

— **Farkas.** Tegnap éjjel a Kézdi-Vásárhelyre jövő postát Sepsi-Szentgyörgy és Maksa között 3 farkas megtámadta. A lovak megijedve, a szánt bevitték a szántóföldekre s ott megakadva, már egészen az éhes ordások hatalmában valának, midőn szerencsére több szán érkezett emberekkel s a farkasok a tulnyomó erőttől meghátrálva, odább állottak.

— **Farkasok.** Egy rémes esetről értesítik lapunkat, melyet egészen megbízható adatok hiányában csak fenntartással közlünk. A napokban egy szabadságot katonát, a mint állomására visszatérőben volt, Dálnok mellett farkasok támadták meg és szétépték.

Másnap reggel találták meg a csontjait és oldalfejtőverét.

— **A nagyerdei utórház** padlásán a napokban egy róka ütötte fel tanyáját, hol az utász által lefűlletetett.

Apróságok.

Sulyos sebesülés. No, kapitány ur, mért sántít annyira? — Svájcban voltam, a Montblankra másztam és a hegycsucs a lábamba ment.

Opera-előadás. Egy német vidéki városban a következő színházi jelentés volt olvasható: A fehér hölgy, vig opera 3 felvonásban; szerző Boildieu. — Minthogy a zene a cselekmény gyors leperdülését csak feltartóztatja, élénk párbeszédek által fog pótolgatni.

Jó ok. Egy dugzagdag bankár meghalt. Az örökösök nagy szomorúságot színeltek; egy fiatal ember különösen feltűnt szivrendítő zokogása által. — Ugy-e, kérem, — kérdezé szánakozva egy öreges ur — ön az elhaltak nagyon közeli rokona? — Ellenkezőleg, — szölt az ifju — hisz ép azért sírok, mert nem vagyok rokona.

Röviden és velősen. Egy amerikai farmernek egyszer eszébe jutott, hogy mégis csak jó lesz nősülnie. Elővezette tehát lovát, nyereg helyett báránybort vetett a ló hátára és elment a szomszéd majorba, hol Lee Betty lakott. Megállt az ajtó előtt, a nélkül, hogy lováról leszállt volna, és kérette Bettit, hogy jöjjön ki. Ez csakhamar megjelent és a majoros mondá: Az Ur küldött önhöz, hogy nőül vegyem. — Betty minden habozás nélkül felelé: Legyen meg az Ur akarata!

Mi szükséges jó szerelmes levél írásához? Az, hogy midőn hozzá fogsz, ne tudjad, mit írj, és ha elvégezted, ne tudjad, mit írtál.

Kétes dicséret. Kedves hűveim! — szónoklá a lelkész — háromféle megrovandó büszkeség van: bünt követ el, ki büszke születésére, vagyonára és eszére. E harmadikról szükségtelen értekezni, mert egyiketek se esett e bűnbe.

A egyszeri paraszt ujjongva lépett a csapokká és kiáltá: Tudjátok-e, ki nyerte az első díjat a baromkiállításán? — Nos? — Én.

CSARNOK.

A képviselőház karzatáról.

Irta: Mikszáth Kálmán.

A képviselői mesterség.

A pálya tagadhatlanul hanyatlott nemcsak az országházi kapus szempontjából, hogy sáros időben hajdan még azt kiáltotta a szolgaszemélyzetnek a képviselő, mikor a foyerba ért: „ide a fogatomat”, most meg már csak annyit mond: „ide a kalucsnyimat”, hanem lekopott lassan-lassan a nimbuss egészen.

Senki sem tartja már nagy embernek Tischer Vinczét vagy Liptay Pált azért, mert képviselők. A naiv idők letűntek örökre, a tekintélyek lehanyatlottak a régi tekintetes urakkal. Az átkozott újságírók lejáratták a nagyságokat, mert közel hozták őket a közönséghez. Minden bibircs és májfolt látható lett.

Azokban a hazafiakban már senki sem hisz, a kik álmatlanul töltötték éjeiket s sirtak a haza sorsa fölött. Az aranyozott kód szétfoszlott. A frázisok elvesztették erejüket. A képviselőség apródonként pusztá mesterességgé vált.

Magok a képviselők egyrésze is gyári módon állítatik elő. Részben kreaturák, részben ambulansok.

Hajdan a közbizalom keresett fel bizonyos férfiakat, ma bizonyos férfiak indulnak el magoknak közbizalmat keresni. (Ez pedig nagy különbség.)

Hajdan (még csak tíz év előtt is) bent a parlamentben keresni kellett az embert az odiosus dolgokra, ma az odiosus dolgokat magok az emberek keresik.

Ezért hanyatlott s ezért vált mesterességgé a képviselőség, de még mindig a legkellemesebb mesterségek egyike, sok előnnyel, de némi hátránnyal is.

Egyik előnye a szórakoztató társas élet, nem a veszedelmes «per tu»-ságot értem,

mely sok embert csábít e, kivált a tehetség-teleneknek merőben áldatlan pályára, a „per tu»-ság mindössze egy üres forma, melyet a gyakorlat ad absurdum redukál*) — hanem értem a clubbót, a képviselői élet költséges, de ingerlő tarkaságait, a szereplés édességét, a csillogó lidércfényt, mely nem egy derék embert vitt már a mocsárba.

A hol ilyen az előny, hogy hátránynak is bevehető, ott a hátrány viszont megjárja előnynek.

Az a hátrány, hogy a képviselőnek nem kell dolgozni. — A ki egyszer mandátumhoz jutott, az végkép elszokik a munkától, úgy, hogy abból nem lehet többé semmi, csak képviselő.

A parlament csak kevés embert enged cselekedni. A nagyobb rész hajlong meggörbült hátgerincszel, lődörög összetett kézzel és anekdotizál.

Hogy azonban ne kelljen magát szégyelnie a dologtalansága miatt, erre is ki van gondolva valami: az osztály-ülések.

A ki egy mukot sem szól, egy szalmaszálat sem tesz keresztbe soha, annak is legyen egy ments-vára: az osztály-ülés.

A közönség oda be nem lát — hát természetesen ott dolgozik. (Pedig dehogy dolgozik.)

De bizonyos feladatai mégis vannak — ha a mesterséget jól érti.

Ha mameluk, meg kell tartania a kerületet és a generális kegyeit, s ügyesen kell tudnia hazabeszélni innen s idebeszélni otthonról.

Örökké azon jajgat a házban, a folyosón, a miniszterek, államtitkárok és mindennemű primipilusok előtt, hogy az ő kerületéért semmit sem tesznek, hogy ennyi, meg ennyi esztendő óta egy körömfeketőnyi jó se történik ez irányban, hogy a választók zognak és morognak. Csak az egyik részök énekel: az, a melyik már koldus lett s tarisznyával jár küszöbről-küszöbre.

Ha itt festi a vidéket, rettentő néz ki a választóköld. Komor felhők huzódnak a háztárok fölött, a házak recsegnek és düledeznek, a nép éhesen lézeng az utcákon, a hidak karfái össze vannak töredezve, a vármegyeház fedelén becsurog az eső. A lovak kidőlnek a sáros utakon s fájdalmasan nyertenek. A finánczok bömbölve járnak a falvakban s szagattják le a szegény nép ruháját. ... Hanem mihelyt a kerületbe ér le a képviselő, egyszerre megváltozik minden. Derült napfény pajkosan futkos a mezők kövére füvein.

Nincs már semmi baj. Vigan lengnek a zászlók a házak ereszein. Ha van még valami kívánni való, hát az is meglesz. Hogy ne lenne meg! Nem kell busulni.

A mi kevés jó történt, az egyszerre nagy dologgá lesz. A képviselő ráfúj és nőni kezd, mint a hólyag.

A képviselő szavaiban kitarul a titkoatos fényes panorama — a jövő.

Beenged pillantani a nagy műhelybe, a hol a szerencsét kalapálják. A hallgató tömegek látják a miniszterelnököt, a mint gondterhelten hajtja le a fejét az asztalra és felsohajt: «Most már tennünk kell valamit ezért a szegény vidékért.»

A képzeletet végig nyargaltatja a miniszteri bürokrata szövevényében, a tömördek paksaméták között, az egyik talán egy vasuti terv, a másikban, meglehet, iskola van, csak éppen alá kellene írni, a miniszter bele is mártja már pennáját a tintába, de éppen akkor nyit rá valami sötét ellenzéki alak, a ki miatt megint elmaradt az aláírás. Hanem meglesz, okvetlenül meglesz.

A világ összes eseményei úgy vannak alakulóban, a szálak mind úgy futnak le a Bis-

marek gombolyagjáról, hogy az a kerületet naggyá tegye.

A parlament befolyásos alakjai éjjel-nappal nem csinálnak egyebet, mint hogy az idevaló emberek kitalált és kitalálhatlan kívánságait hánytorgatják, de hát lassan megy, nem kell türelmetlenkedni. ...

A miniszterek csupa jószívú emberek és mind bele vannak szeretve éppen ebbe a kerületbe. De hát itt ez időben nincs is nagy baj, jó termés volt, a gyümölcs szépen beültött, kurta tél jött, könnyű volt a jószágot teletetni ... egy szóval megvagyunk hála Istennek.

Ilyen kétféleképpen beszél a mameluk.

Ha itt van, a kerületének beszél. Ha ott van, a generálisnak beszél.

A függetlenségi képviselőnek sokkal könnyebb megélni; ő neki csak feketíteni kell a dolgokat: mind az otthoniakat, mind az ittenieket és arra csak egy festéket használni.

Némi szükséges dolgok azonban ott is vannak. A vezérválasztásban kell tapintatosnak lennie. (Mennyivel boldogabb a mameluk, a ki már kézen kapja a generálist.) Nagy választék lévén a vezérekben, sokszor elhibázza az ember.

Azonfelül nem szabad olyanokat csinálni, mint Orbán Balázs, a ki a kerületekben kerteskedvén, minden faluban másképp mondta az államadóságokat, hol többet egy pár száz millióval, hol kevesebbet, a miért aztán komolyan megfeddette Ugron:

— Engedd meg barátom, de én nem hagyom a népet bolondítani. Válassz magadnak egy numerust, a minő neked tetszik, nem bánom, de aztán maradj is meg mellette következetesen. (Gondozó.)

Közzgazdaság.

A kézdívásárhelyi takarékpénztár 1885. decz. havi forgalmának kimutatása. Bevételek: pénztárkészlet 1885. december hó 1-én 6810 frt 38 kr, betéti számlán 51 tételre 5781 frt 45 kr, váltókölesön-számlán 176,475 frt 88 kr, előlegkölesön-számlán 120 frt, zálogkölesön-számlán 107 frt, kamat-számlán 4357 frt 53 kr, illeték-számlán 1925 frt 38 kr, részvényátíratási díj-számlán 1 frt, kezelési költség-számlán 99 frt 32 kr, visszaváltó-kölesön-számlán 9698 frt 10 kr, jelzálogkölesön-számlán 35,830 frt, ügyésszi költség-számlán 203 frt 17 kr, vegyes államdíj-számlán 48 kr, tisztii előleg-számlán 15 frt, többek számláján 400 frt, visszaváltókamat-számlán 30 frt 59 kr; összesen 241,855 frt 28 kr. Kiadás: betétikifizetési számlán 61 tételre 8301 frt 13 kr, betéti folyó kamatok számláján 42 frt 53 kr, váltókölesön-számlán 177,061 frt, előlegkölesön-számlán 120 frt, zálogkölesön-számlán 107 frt, osztalék-számlán 35 frt, kezelési költség-számlán 61 frt 56 kr, ügyésszi költség-számlán 177 frt 08 kr, jelzálogkölesön-számlán 36,555 frt, visszaleszámitolt váltó-számlán 7260 frt 18 kr, vegyes államdíj-számlán 5 frt 55 kr, állami adó-számlán 47 frt 79 kr, többek számláján 400 frt, visszaváltókamat-számlán 1312 frt 96 kr, kamat-számlán 186 frt 76 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 19 frt 08 kr, tisztii fizetések számláján 178 frt 33 kr, pénztár-maradvány 1885. december 31-én 9989 frt 33 kr; összesen 241,855 frt 28 kr. Kézdi-Vásárhelyt, 1885. január hó 1. Benkő Gyula, könyvelő.

A kézdívásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság 1885. decemberhavi üzletforgalmának kimutatása. Bevételek: betéti számlán 950 frt 45 kr, váltókölesön-számlán 28,642 frt, jelzálogkölesön-számlán 4272 frt, váltókölesönkamat-számlán 669 frt 60 kr, váltókölesönilleték-számlán 334 frt 42 kr, jelzálogkölesönkamat-számlán 72 frt 35 kr, jelzálogkölesönilleték-számlán 36 frt 18 kr, részvényátíratási díj 41 frt, váltóvisszleszámitolási számlán 22,510 frt, folyó számlán 1200 frt, kisbirt. kölesönjáraideki számlán 439 frt 63 kr, kölesönjáraideki kamat- és birság-számlán 1 frt 43 kr, ügyésszi költség-számlán 18 frt 10 kr, 10% betéti kamatadó-számlán 67 kr, vegyes államdíj-számlán 164 frt 04 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 2 frt 02 kr, kezelési költség-számlán 13 frt 64 kr, tartaléktőkealap-számlán 14 frt 37 kr, kisegítő takarékpénztár-egylet értékpapír-számlán 11 frt 90 kr, pénztárkészlet 1885. decz. hó 1-én 751 frt 67 kr; összesen 60,155 frt 47 kr. Kiadások: betéti számlán 594 frt 13 kr, betéti kamat-számlán 6 frt 38 kr, váltókölesön-számlán 34,462 frt, jelzálogkölesön-számlán 4017 frt, tisztii és szolgafizetési számlán 63 frt 70 kr, váltóvisszleszámitolási számlán 28,295 frt, váltóvisszleszámitolási kamat-számlán 362 frt 44 kr, folyó számlán 1136 frt 97 kr, kisbirt. kölesönjára-

déki számlán 390 frt 85 kr, berendezési költség-számlán 79 frt 52 kr, jótékony- és jutalék-számlán 15 frt, ügyésszi költség-számlán 18 frt 75 kr, váltó-kölesön kamat-számlán 9 frt 10 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 10 frt 75 kr, kisegítő pénztár-egylet tartalékalap-számlán 22 frt 65 kr, kezelési költség-számlán 23 frt 67 kr, vegyes államdíj-számlán 163 frt 75 kr, 10% betéti kamatadó-számlán 2 frt 76 kr, pénztár-maradvány 1885. december hó 31-én 481 frt 05 kr; összesen 60,155 frt 47 kr. Kézdi-Vásárhelyt, 1885. decz. 31. Sebők József, könyvelő.

59-ik közlemény

a kézdívásárhelyi „Stephanie” szegény és munkaképtelen öregek menháza javára tett szives adakozásokról.

A karácsoni szent ünnepek alkalmából adakoztak:

Báró Szentkereszty Stephanie 25 singyolcs, 6 db keszkenő; Cserey Jánosné 1 frt; Csizsár Mihályné 1 kalács, 40 liter rozs; Zayzon Lázárné 4 liter bor; Hankó Lászlóné 2 keszkenő; Kovács Áronné 2 keszkenő és 1 kalács; Pap Andrásné 2 üveg bor, 2 üveg borviz, egy véka alma; Orosz Istvánné 1 véka alma; Kovács Károlyné 1 kalács; Szöcs Józsefné 2 ingre való gyolcsot; Fejér Károlyné aljárásbíróné 2 liter bor.

Fogadják a jótékony adakozók a szegény és munkaképtelen öregek nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1885. decz. 27.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.
Nagy Károly,
jegyző.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Január 5-én.

Magyar aranyjáraidek 6%	—
Magyar aranyjáraidek 4%	100.60
Magy. papírjáraidek 5%	92.60
Magyar vasuti kölesön	150.—
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	98.50
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	127.—
M. keleti vasuti államkötv. III.	110.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	103.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	103.—
Temes-bánati földteherm. kötvény	103.—
Temes-bánati föld. kötv. záradékkal	102.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	103.25
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	104.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	98.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	118.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	123.50
Osztrák járadék papírban	83.75
Osztrák járadék ezüstben	84.—
Osztrák járadék aranyban	114.—
1860. államsorsjegyek	139.50
Osztrák-magyar bankrészevény	872.—
Magyar hitelbank-részevény	303.75
Osztrák hitelintézet-részevény	298.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	9.98
Német birodalmi márka	61.90
London (2 havi váltókért)	125.10
20 márka arany	12.37

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprenicz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Rendkívül érdekes és becses

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

karácsonyi száma.

melylyel VIII. évfolyamának ujévi negyede kezdődik.

A lap nyolcz éves multja és kivívott népszerűsége magában értelmezi annak érdemét. E számában az érdekes elbeszéléseken kívül, melyeket Borostyáni Nándor, Rákosi Viktor, Gerő Károly irtak, két új eredeti regényt kezd meg Erdélyi Gyulától és Sziklay Jánostól. Képei mind kiváló szépek.

Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

A lap előfizetési ára: negyedévre 1 frt 50 kr, félévre 3 frt, egész évre 6 frt. Ez tehát a legolcsóbb és legszebb képes hetilap.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Méhner Vilmos
Budapest, IV., papnövelde-utca 8. szám.

Árverési hirdetés.

A sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely-Mikó kollegium **bodjai italméréséjoga** és ehhez tartozó épület folyó 1886-ik év február 7-én d. e. 10 órakor a kollegium helyiségében 1886. ápril 24-től számítva hat évre nyilvános árverésen bérbe fog adni a fennirt árverés napjáig benyújtható zárt ajánlatok tekintetbevételével. A zárt ajánlatok alattírtához nyújtandók be, kinél a bérleti feltételek is mindennap 11-12 óráig megtekinthetők.

S.-Szt-György, 1886. január 2.

Bodor Domokos,
inspector-professor.

1—3

Kölcsön

6% és 5%-ra.

Minden önjogu személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, u. m.: háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok, stb. kaphat közbenjöttöm után egy fővárosi hitelszövetkezettől 100 frttól 1000 frtig 50 hó alatt postautalvány után visszafizetendő 6 százalékos személy-hitelkölsönt. Minden 100 frt kölcsönösszeg havi 2 frt betéttel törlesztethető.

5%-os bank-kölcsön

közvetítettik 2000 frttól kezdve 1.000.000-ig földbirtokra, esetleg anyagból épült városi házakra 2 évre 2 1/2% tőketörlesztéssel, vag. 40 évre 1% tőketörlesztéssel. Ház kölcsönönnél megállapítandó becslési költség előre leteendő.

Termények, tőzsdéi értékpapírok, részvények stb. elvállalatnak szerény díjazás mellett eladás, esetleg előleg beszerzése végett.

Ügynökök tisztességes provizio mellett működésre felkérhetnek. Válasz és portókötség fejében 30 kr levélbélyegben kéretik, e díj nélkül válasz nem adatik.

1—7

Pollák János

bizományi és ügynöki irodája,
Budapest, VII. csömöri-ut 37. sz. I. em.

*) Gyakran esik meg, hogy a képviselő kénytelen megkérdezni a társától: „Úgyan hogy is hívnak téged, kedves barátom?”

Néhány év előtt történt, hogy a pénzügyi bizottságba ki volt jelölve egy gróf (nem tudom már kicsoda, micsoda); és Lukács Béla. Valamelyik képviselő neki indult korteskedni a gróf javára, s ebben a járatban szólott meg egy barna kopasz urat a habarokos padok egyikében:

— Remélem, te is a grófra szavazol, pajtás. Derék fiu, megérdemli. De meg kicsoda, micsoda az a Lukács Béla! Nos megígéred?

— Légy nyugodt, barátom, — feleli a megszólított — minden bizonynyal a grófra szavazol, minthogy én én vagyok az a Lukács Béla és nem szavazhatok magamra.

(Nem érdemes a pertuságért pénzt költeni.)